

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 30ής Ιουνίου 2005 (*)

«Ίση μεταχείριση – Αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας – Πνευματική ιδιοκτησία και συγγενικά δικαιώματα»

Στην υπόθεση C-28/04,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το tribunal de grande instance de Paris (Γαλλία) με απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2003, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Ιανουαρίου 2004, στο πλαίσιο της διαδικασίας

Tod's SpA,

Tod's France SARL

κατά

Heyraud SA,

παρισταμένης της:

Technisynthèse,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta, R. Schintgen, P. Kūris και Γ. Αρέστη, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs

γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- οι Tod's SpA και Tod's France SARL, εκπροσωπούμενες από τον C. de Haas, avocat,
- οι Heyraud SA και Technisynthèse, εκπροσωπούμενες από τον C. Menage, avocat,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και A. Bodard-Hermant,

– η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. Braguglia, επικουρούμενο από τον P. Gentili, avvocato dello Stato,

– η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την K. Banks,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 12 ΕΚ.

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο της δίκης μεταξύ, αφενός, των Tod's SpA (στο εξής: Tod's) και Tod's France SARL (στο εξής: Tod's France), ενάγουσες της κύριας δίκης, και, αφετέρου, της Heyraud SA (στο εξής: Heyraud), καθής της κύριας δίκης, και της Technisynthèse, παρεμβαίνουσας της κύριας δίκης, η οποία αφορά αγωγή για παραποίηση μοντέλων υποδημάτων.

Η διεθνής κανονιστική ρύθμιση

3 Το άρθρο 2, παράγραφος 7, της Συμβάσεως της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων (Πράξη Παρισίων της 24ης Ιουλίου 1971), σύμφωνα με την από 28 Σεπτεμβρίου 1979 τροποποιηθείσα εκδοχή του (στο εξής: Σύμβαση της Βέρνης), ορίζει τα εξής:

«Επιφυλάσσεται εις τας νομοθεσίας των χωρών της Ενώσεως [για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, στο εξής: Ένωση] να προσδιορίσουν τον χώρον εφαρμογής των νόμων, οίτινες αφορούν τα έργα των εφηρμοσμένων τεχνών και τα βιομηχανικά σχέδια και πρότυπα [...]. Διά τα προστατευόμενα εις τας χώρας προελεύσεως απλώς ως σχέδια ή πρότυπα έργα, δεν δύναται να ζητηθή εις άλλην χώραν της Ενώσεως ειμή η ειδική προστασία η παρεχόμενη εις την χώραν ταύτην, εις τα σχέδια και πρότυπα. Πάντως, εάν εις την χώραν ταύτην δεν παρέχεται τοιαύτη ειδική προστασία, τα εν λόγω έργα προστατεύονται ως καλλιτεχνικά έργα.»

4 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, της Συμβάσεως της Βέρνης:

«Οι δημιουργοί απολαμβάνουν, όσον αφορά τα έργα διὰ τα οποία προστατεύονται δυνάμει της παρούσης Συμβάσεως εις τας χώρας της Ενώσεως άλλας από την χώραν προελεύσεως του έργου, των δικαιωμάτων, τα οποία οι αντίστοιχοι νόμοι αναγνωρίζουν ή μέλλουν να αναγνωρίσουν εις τους υπηκόους των, ως και των δικαιωμάτων, άτινα ειδικώς παρέχονται διὰ της παρούσης Συμβάσεως.»

5 Το άρθρο 5, παράγραφος 4, της Συμβάσεως της Βέρνης ορίζει:

«Θεωρείται ως χώρα προελεύσεως:

α) διά τα έργα τα δημοσιευθέντα διά πρώτην φοράν εις μίαν των χωρών της Ενώσεως, η τελευταία αυτή χώρα. Εάν πρόκειται, όμως, περί έργων δημοσιευθέντων συγχρόνως εις πλείονας χώρας της Ενώσεως αναγνωρίζουσας διαφόρου διάρκειας προστασίας, η χώρα εκείνη, της οποίας η νομοθεσία παρέχει την βραχυτέραν διάρκεια προστασίας·

β) δια τα έργα τα δημοσιευθέντα συγχρόνως εις χώραν ξένην προς την Ένωση και εις χώραν της Ενώσεως η τελευταία αυτή·

γ) Διά τα μη δημοσιευθέντα έργα ή διά τα δημοσιευθησόμενα διά πρώτην φοράν εις χώραν ξένην προς την Ένωση, άνευ συγχρόνου δημοσιεύσεως εις χώραν της Ενώσεως, η χώρα της Ενώσεως, της οποίας είναι υπήκοος ο δημιουργός. Πάντως,

i) εάν πρόκειται περί κινηματογραφικών έργων, των οποίων ο παραγωγός έχει την έδραν του ή την συνήθη διαμονήν του εις χώραν της Ενώσεως, η χώρα προελεύσεως θα είναι η τελευταία αυτή χώρα και

ii) εάν πρόκειται περί αρχιτεκτονικών έργων, ανεγερθέντων εις χώραν της Ενώσεως ή περί έργων των γραφικών και πλαστικών τεχνών, ενσωματωθέντων εις ακίνητον ευρισκόμενον εις χώραν της Ενώσεως, η χώρα προελεύσεως θα είναι η τελευταία αυτή χώρα».

Η κύρια δίκη και τα προδικαστικά ερωτήματα

6 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η ιταλικού δικαίου εταιρία Tod's προβάλλει ότι είναι δικαιούχος των οικονομικού χαρακτήρα δικαιωμάτων ιδιοκτησίας καλλιτεχνικού έργου επί των υποδημάτων που διατίθενται στο εμπόριο με τις επωνυμίες Tod's και Hogan. Η Tod's France είναι ο διανομέας των υποδημάτων αυτών στη Γαλλία.

7 Όταν πληροφορήθηκε ότι η Heyraud διέθετε προς πώληση και πωλούσε με την επωνυμία Heyraud μοντέλα που αναπαράγουν ή, τουλάχιστον, μιμούνται τα κύρια χαρακτηριστικά των προαναφερθέντων μοντέλων Tod's και Hogan, η Tod's ζήτησε τη διαπίστωση των σχετικών περιστατικών από δικαστικό επιμελητή στις 8 Φεβρουαρίου 2000. Στις 13 Φεβρουαρίου 2002, οι ενάγουσες της κύριας δίκης άσκησαν ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αγωγή κατά της Heyraud. Η Technisynthèse, θυγατρική του ομίλου Eram, παρενέβη εκουσίως στη δίκη υπέρ της Heyraud.

8 Αντικείμενο της κύριας δίκης είναι, μεταξύ άλλων, αγωγή λόγω παραποίησης μοντέλων υποδημάτων με την επωνυμία Tod's και Hogan, κατά της οποίας η Heyraud προβάλλει ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 7, της Συμβάσεως της Βέρνης. Η Heyraud υποστηρίζει ότι, δυνάμει της διατάξεως αυτής, η Tod's δεν δύναται να ζητήσει παραδεκτώς στη Γαλλία την προστασία των δικαιωμάτων της πνευματικής ιδιοκτησίας για μοντέλα που δεν τυγχάνουν τέτοιας προστασίας στην Ιταλία.

9 Η Tod's αντιλέγει, μεταξύ άλλων, ότι η εφαρμογή της διατάξεως αυτής συνιστά δυσμενή διάκριση κατά την έννοια του άρθρου 12 ΕΚ.

10 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η χρήση της φράσεως «δεν δύναται να ζητηθή», στο άρθρο 2, παράγραφος 7, δεύτερο εδάφιο, της Συμβάσεως της Βέρνης, έχει ως

αποτέλεσμα οι υπήκοοι της Ενώσεως, οι οποίοι στο κράτος προελεύσεως του έργου τους απολαύουν μόνον της προστασίας που παρέχεται σε σχέδια ή πρότυπα, να μη διαθέτουν έννομη προστασία του δικαιώματός τους πνευματικής ιδιοκτησίας στις χώρες της Ενώσεως όπου τα δύο συστήματα προστασίας ισχύουν σωρευτικά.

11 Κατά το αιτούν δικαστήριο, μολονότι προκύπτει ότι η διάταξη αυτή δεν εισάγει καμία διάκριση με βάση την ιθαγένεια του δικαιούχου, το περιεχόμενό της προκαλεί αμφισβητήσεις υπό το πρίσμα της κοινοτικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι η χώρα προελεύσεως του «δημοσιευθέντος» έργου συμπίπτει, στις περισσότερες περιπτώσεις, με τη χώρα της οποίας την ιθαγένεια έχει ο δημιουργός ή στην οποία αυτός έχει τη συνήθη διαμονή του, οπότε η χώρα προελεύσεως ενός «μη δημοσιευθέντος» έργου θα είναι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ', της συμβάσεως αυτής, η χώρα της οποίας ο δημιουργός έχει την ιθαγένεια.

12 Εκτιμώντας ότι η επίλυση της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 12 ΕΚ, το tribunal de grande instance de Paris αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Απαγορεύει το άρθρο 12 [...] ΕΚ, το οποίο καθιερώνει τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας, το να εξαρτάται σε ένα κράτος μέλος το παραδεκτό του αιτήματος του δημιουργού για ένδικη προστασία του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας που του χορηγεί η νομοθεσία του κράτους αυτού από κριτήριο με βάση τη χώρα προελεύσεως του έργου;»

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

13 Οι Tod's και Tod's France αμφισβητούν τη λυσιτέλεια του ερωτήματος του αιτούντος δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής στην κύρια δίκη του άρθρου 2, παράγραφος 7, της Συμβάσεως της Βέρνης. Επιπλέον, εκφράζουν την έκπληξή τους για το υποβληθέν ερώτημα, δεδομένου ότι η γαλλική νομολογία σαφώς τείνει προς την άποψη –την οποία όμως αμφισβητούν– ότι το άρθρο 2, παράγραφος 7, της Συμβάσεως της Βέρνης δεν προκαλεί δυσμενείς διακρίσεις.

14 Επιβάλλεται, συναφώς, να υπομνηστεί ότι δεν απόκειται στο Δικαστήριο να αποφαινεται επί της ερμηνείας εθνικών ή, εν προκειμένω, διεθνών διατάξεων που ασκούν επιρροή στην επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Πράγματι, το Δικαστήριο οφείλει να λαμβάνει υπόψη, στο πλαίσιο της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ κοινοτικών και εθνικών δικαστηρίων, το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το προδικαστικό ερώτημα, όπως αυτό προσδιορίζεται με την απόφαση περί παραπομπής (βλ., κατά την έννοια αυτή, αποφάσεις της 25ης Οκτωβρίου 2001, C-475/99, *Ambulanz Glöckner*, Συλλογή 2001, σ. I-8089, σκέψη 10, και της 13ης Νοεμβρίου 2003, C-153/02, *Neri*, Συλλογή 2003, σ. I-13555, σκέψεις 34 και 35).

15 Όσον αφορά την τάση της νομολογίας των γαλλικών δικαστηρίων, της οποίας γίνεται επίκληση, αρκεί να υπομνηστεί ότι, κατά το άρθρο 234, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, κάθε δικαστήριο κράτους μέλους δύναται, αν κρίνει ότι η απόφαση επί ενός ερμηνευτικού ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του αποφάσεως, να

ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του ζητήματος αυτού (απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, 283/81, Cilfit κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 3415, σκέψη 6).

16 Εξάλλου, μολονότι οι υποβληθείσες στο Δικαστήριο παρατηρήσεις αφορούν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους την οδηγία 98/71/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1998, για τη νομική προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων (ΕΕ L 289, σ. 28), παρέλκει η κρίση του Δικαστηρίου επί της ερμηνείας των διατάξεων της οδηγίας αυτής.

17 Πράγματι, επισημαίνεται ότι το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο μόνο σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 12 ΕΚ. Επιπλέον, όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης, τα οποία διαπίστωσε ο δικαστικός επιμελητής στις 8 Φεβρουαρίου 2000, συνέβησαν πριν τη λήξη της ταχθείσας στα κράτη μέλη προθεσμίας για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 98/71, ήτοι πριν τις 28 Οκτωβρίου 2001.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

18 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, λόγω, ιδίως, των αποτελεσμάτων τους επί του ενδοκοινοτικού εμπορίου προϊόντων και υπηρεσιών, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚ και, ως εκ τούτου, διέπονται από τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων που καθιερώνει το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο, ΕΚ (αποφάσεις της 20ής Οκτωβρίου 1993, C-92/92 και C-326/92, Phil Collins κ.λπ., Συλλογή 1993, σ. I-5145, σκέψη 27, και της 6ης Ιουνίου 2002, C-360/00, Ricordi, Συλλογή 2002, σ. I-5089, σκέψη 24).

19 Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, οι κανόνες περί ίσης μεταχείρισεως μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών απαγορεύουν όχι μόνον τις προφανείς διακρίσεις λόγω ιθαγενείας, αλλά και κάθε μορφή συγκεκριμενομένης διακρίσεως η οποία, διά της εφαρμογής διαφορετικών κριτηρίων διαχωρισμού, καταλήγει στην πράξη στο ίδιο αποτέλεσμα (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 23ης Ιανουαρίου 1997, C-29/95, Pastoors και Trans-Cap, Συλλογή 1997, σ. I-285, σκέψη 16, και της 19ης Μαρτίου 2002, C-224/00, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2002, σ. I-2965, σκέψη 15).

20 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η εφαρμογή, στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου ενός κράτους μέλους, του άρθρου 2, παράγραφος 7, της Συμβάσεως της Βέρνης καταλήγει σε διάκριση με κριτήριο τη χώρα προελεύσεως του έργου. Ειδικότερα, από την εφαρμογή της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι δεν θα δικαιούται ευνοϊκή μεταχείριση, η οποία συνίσταται στη χορήγηση διπλής προστασίας απορρέουσας, αφενός, από τη νομοθεσία περί σχεδίων και προτύπων και, αφετέρου, από τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας, ο δημιουργός έργου του οποίου χώρα προελεύσεως είναι άλλο κράτος μέλος, όπου το έργο προστατεύεται μόνον από τη νομοθεσία περί σχεδίων και προτύπων. Αντιθέτως, τέτοια ευνοϊκή μεταχείριση δικαιούται, μεταξύ άλλων, ο δημιουργός έργου με προέλευση το πρώτο κράτος μέλος.

21 Επιβάλλεται, επομένως, να εξεταστεί αν, θεσπίζοντας κριτήριο διακρίσεως με βάση τη χώρα προελεύσεως του έργου, η εθνική νομοθεσία εισάγει έμμεση δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγενείας κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 19 της παρούσας αποφάσεως.

22 Οι Heyraud και Technisynthèse, καθώς και η Γαλλική Κυβέρνηση, φρονούν ότι δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Ειδικότερα, η τελευταία υποστηρίζει ότι, λόγω της μεγάλης κινητικότητας των δημιουργών και των διαδόχων τους στον τομέα των εφαρμοσμένων τεχνών, ο τόπος της πρώτης δημοσιεύσεως ενός σχεδίου ή ενός προτύπου δεν συμπίπτει οπωσδήποτε με τη χώρα της οποίας την ιθαγένεια έχει ο δημιουργός, πράγμα που σπάνια συμβαίνει. Επομένως, η εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 7, της Συμβάσεως της Βέρνης δεν θέτει ουσιαστικά σε μειονεκτικότερη θέση την πλειονότητα τουλάχιστον των υπηκόων των άλλων κρατών μελών και, ως εκ τούτου, η διάταξη αυτή δεν δημιουργεί έμμεση δυσμενή διάκριση.

23 Ωστόσο, η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

24 Πράγματι, δεν μπορεί να αγνοηθεί η σχέση μεταξύ, αφενός, της χώρας προελεύσεως ενός έργου, κατά την έννοια της Συμβάσεως της Βέρνης, και, αφετέρου, της ιθαγένειας του δημιουργού του έργου αυτού.

25 Όσον αφορά τα μη δημοσιευθέντα έργα, δεν υφίσταται καμία αμφιβολία ως προς τη σχέση αυτή, διότι υπάρχει ρητή σχετική πρόβλεψη στο άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ', της Συμβάσεως της Βέρνης.

26 Όσον αφορά τα δημοσιευθέντα έργα, από το άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο α', της εν λόγω Συμβάσεως προκύπτει ότι χώρα προελεύσεως είναι κατ' ουσίαν η χώρα της πρώτης δημοσιεύσεως. Ωστόσο, ο δημιουργός των έργων που δημοσιεύονται για πρώτη φορά σε ένα κράτος μέλος θα είναι στις περισσότερες περιπτώσεις υπήκοος του εν λόγω κράτους μέλους, ενώ ο δημιουργός των έργων που δημοσιεύονται για πρώτη φορά σε άλλο κράτος μέλος δεν θα είναι κατά κανόνα υπήκοος του πρώτου κράτους μέλους.

27 Επομένως, υπάρχει ο κίνδυνος η εφαρμογή κανονιστικής ρυθμίσεως όπως η επίδικη στην κύρια δίκη να αποβεί σε βάρος κυρίως των υπηκόων άλλων κρατών μελών και, ως εκ τούτου, να προκαλέσει έμμεση δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγένειας (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1995, C-279/93, Schumacker, Συλλογή 1995, σ. I-225, σκέψεις 28 και 29, καθώς και την προπαρατεθείσα απόφαση Pastoors και Trans-Cap, σκέψη 17).

28 Ωστόσο, η διαπίστωση αυτή δεν αρκεί, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, για να αποφανθεί το Δικαστήριο ότι η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση αντιβαίνει στο άρθρο 12 ΕΚ. Απαιτείται επιπλέον η εφαρμογή της ρυθμίσεως αυτής να μη δικαιολογείται από αντικειμενικές συνθήκες (βλ. κατά την έννοια αυτή, απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 1994, C-398/92, Mund & Fester, Συλλογή 1994, σ. I-467, σκέψεις 16 και 17, και την προπαρατεθείσα απόφαση Pastoors και Trans-Cap, σκέψη 19).

29 Η Γαλλική Κυβέρνηση φρονεί ότι, σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 7, της Συμβάσεως της Βέρνης δικαιολογούνται από θεμιτό σκοπό για την υλοποίηση του οποίου είναι κατάλληλες και απαραίτητες.

30 Η εν λόγω κυβέρνηση προβάλλει ότι αντικείμενο της Συμβάσεως της Βέρνης είναι η προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων και ότι τα άρθρα 2, παράγραφος 7, και 5, παράγραφος 4, ορίζουν τις προϋποθέσεις προστασίας των έργων αυτών ως έργων πνευματικής ιδιοκτησίας βάσει ενός αντικειμενικού κριτηρίου στηριζόμενου στη νομοθεσία που εφαρμόζεται για τον χαρακτηρισμό του έργου. Κατά την εν λόγω κυβέρνηση, εφόσον μία δημιουργία δεν χαρακτηρίζεται ως

καλλιτεχνικό έργο στη χώρα όπου δημοσιεύεται για πρώτη φορά, δεν μπορεί να τύχει της σχετικής προστασίας στα κράτη που μετέχουν στη Σύμβαση της Βέρνης, διότι δεν θα πρόκειται για καλλιτεχνικό έργο. Επομένως, το εν λόγω άρθρο 2, παράγραφος 7, δεν αφορά τους τρόπους ασκήσεως του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, αλλά τη νομοθεσία που εφαρμόζεται για τον χαρακτηρισμό ενός έργου ως καλλιτεχνικού και η οποία καθορίζει την ίδια την ύπαρξη του έργου.

31 Ωστόσο, οι εκτιμήσεις αυτές δεν οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υφίστανται αντικειμενικές συνθήκες ικανές να δικαιολογήσουν την εφαρμογή κανονιστικής ρυθμίσεως όπως η επίδικη της κύριας δίκης.

32 Πράγματι, όπως προκύπτει από το άρθρο 5, παράγραφος 1, της Συμβάσεως της Βέρνης, αντικείμενο της συμβάσεως δεν είναι ο καθορισμός της εφαρμοστέας νομοθεσίας στον τομέα της προστασίας των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, αλλά η θέσπιση, με κανονιστική ισχύ, ενός συστήματος μεταχειρίσεως των σχετικών δικαιωμάτων σε εθνικό επίπεδο.

33 Όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, το άρθρο 2, παράγραφος 7, της εν λόγω συμβάσεως περιέχει κανόνα αμοιβαιότητας, δυνάμει του οποίου μία χώρα μέλος της Ενώσεως παρέχει διπλή εθνική προστασία μόνον αν πράττει το ίδιο η χώρα προελεύσεως του έργου.

34 Πρέπει, ωστόσο, να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που τα κράτη μέλη υπέχουν από τις Συνθήκες ή το παράγωγο δίκαιο δεν μπορεί να εξαρτάται από όρο αμοιβαιότητας (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου, C-405/01, Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española, Συλλογή 2001, σ. I10391, σκέψη 61, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Εφόσον δεν προβάλλεται κάποια άλλη αντικειμενική συνθήκη ικανή να δικαιολογήσει κανονιστική ρύθμιση όπως η επίδικη στο πλαίσιο της κύριας δίκης, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ρύθμιση αυτή προκαλεί έμμεση δυσμενή διάκριση που απαγορεύεται από το άρθρο 12 ΕΚ.

36 Επομένως, στο υποβληθέν ερώτημα επιβάλλεται να δοθεί η απάντηση ότι, κατ' ορθή ερμηνεία, το άρθρο 12 ΕΚ, το οποίο καθιερώνει τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας, απαγορεύει το να εξαρτάται σε ένα κράτος μέλος το παραδεκτό του αιτήματος του δημιουργού για ένδικη προστασία του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας που του χορηγεί η νομοθεσία του κράτους αυτού από κριτήριο με βάση τη χώρα προελεύσεως του έργου.

Επί των δικαστικών εξόδων

37 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό απόκειται να αποφανθεί επί των εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Κατ' ορθή ερμηνεία, το άρθρο 12 ΕΚ, το οποίο καθιερώνει τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας, απαγορεύει το να εξαρτάται σε ένα κράτος μέλος το παραδεκτό του αιτήματος του

δημιουργού για ένδικη προστασία του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας που του χορηγεί η νομοθεσία του κράτους αυτού από κριτήριο με βάση τη χώρα προελεύσεως του έργου.

(υπογραφές)